

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. (89) 675-52-20

WKGF (89) 535-03-88

RIO.III.072-41/2019

Olsztyn, dnia 29 kwietnia 2019 r.

Pan
Robert Waraksa
Radny
Rady Miejskiej w Olsztynku
r_waraksa@wp.pl

korespondencja elektroniczna

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 kwietnia 2019 r., przesłane w formie elektronicznej, w sprawie możliwości finansowania ze środków pochodzących z budżetu gminy kosztów podróży służbowych członków młodzieżowych rad gmin, Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie, wyjaśnia co następuje:

Zgodnie z art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2019 r. poz. 506/, zwanej dalej u.s.g., gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży. Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny. Rada gminy, powołując młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania.

W powyższym przepisie wskazano wprost, że młodzieżowa rada gminy ma jedynie charakter konsultacyjny /art. 5b ust. 2 u.s.g./. Tym samym fakultatywności członkostwa w powyższej radzie, nie należy utożsamiać z funkcją radnego gminy, który otrzymuje dietę oraz zwrot kosztów podróży służbowej na zasadach ustalonych przez radę gminy, stosownie do art. 25 ust. 4 u.s.g.

W myśl art. 37b ust. 2 u.s.g. rada gminy może ustanowić zasady, na jakich członkom organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członkom rady dzielnicy (osiedla), rady sołectkiej, będzie przysługiwała dieta lub zwrot kosztów podróży służbowej.

Należy jednak zauważyć, że młodzieżowa rada gminy, jednostką pomocniczą gminy nie jest.

W literaturze przedmiotu istnieje jednolite stanowisko w sprawie braku możliwości wypłaty diety członkom młodzieżowym rad gmin /m.in. Ł. Więclawski, D. Ziółkowski, *Status prawny członka młodzieżowej rady gminy*, Samorząd Terytorialny 9/2018 czy (red.) S. Gajewski, A. Jakubowski, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, 2018/.

Z drugiej strony, ci sami autorzy twierdzą, że nie ma przeszkód, aby dokonywać zwrotu kosztów podróży służbowych młodzieży.

Odmienne zdanie w podobnej kwestii zajął Wojewoda Śląski w rozstrzygnięciu nadzorczym nr NPII.4131.1.465.2016 z dnia 5 października 2016 r. Organ nadzoru uznał, że członkostwa w młodzieżowej radzie gminy nie należy utożsamiać ze stanowiskiem radnego, któremu z racji pełnionej funkcji przysługuje dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Organ nadzoru wskazał: „art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym nie uprawnia organu stanowiącego gminy do podjęcia uchwały, której przedmiotem byłoby prawo do zwrotu kosztów podróży służbowej dla członków Młodzieżowej Rady Miasta, czy też Miejskiej Rady Seniorów, bowiem przepis ten przyznaje uprawnienie do zwrotu kosztów podróży służbowych na zasadach określonych przez radę gminy wyłącznie radnym gminy.”

Podobnie wskazała Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach w piśmie nr WA-0250/105/11 z dnia 2 grudnia 2011 r. Izba wyraziła stanowisko, że nie ma regulacji prawnych dotyczących ponoszenia wydatków zwrotu kosztów służbowych członków młodzieżowej rady gmin. Niemniej jednak dodała: „gmina powinna w miarę możliwości zapewnić wsparcie finansowe młodzieżowej rady w ramach budżetu, zapewniające przede wszystkim warunki niezbędne do wypełniania ich podstawowego zadania.”

Również Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji w odpowiedzi na interpelację nr 26117, z dnia 16 października 2018 r., w sprawie zwrotu kosztów podróży dla radnych młodzieżowych rad przy jednostkach samorządu terytorialnego, stwierdził: „Dana jednostka samorządu terytorialnego powinna zapewnić młodzieżowej radzie gminy warunki do wykonywania ustawowych zadań. Przepisy ustawy nie regulują jednoznacznie kwestii zwrotu kosztów podróży czy dojazdu na posiedzenie młodzieżowej rady. Nie regulują również tego, w jaki sposób powinna być zaplanowana obsługa tego podmiotu, np. poprzez zwrot poniesionych wydatków na podróże (dojazdy) czy zorganizowanie takiego transportu przez obsługujący urząd. Nie oznacza to jednak, że gminy nie ponoszą wydatków związanych z obsługą rad młodzieżowych”.

Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 1 u.f.p., wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na zadania własne jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 7 ust. 1 pkt 17 u.s.g. stanowi, iż zadania własne gminy obejmują m.in. wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej.

Ustawodawca nie wymienił jednak wprost form realizacji idei samorządowej z powyższego przepisu.

Należy jednak wskazać, że m.in. Pan Bogdan Dolnicki - autor komentarza do ustawy o samorządzie gminnym, uznał iż powołanie młodzieżowej rady gminy można zaliczyć do przedmiotowej formy / (red.) B. Dolnicki, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, wyd. II, Opublikowano: WKP 2018/.

Warto podkreślić, że do tej pory doktryna i orzecznictwo nie wypracowały jednolitego stanowiska w tej sprawie.

Tut. Izba podkreśla, że stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm./, zwanej dalej u.f.p., jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

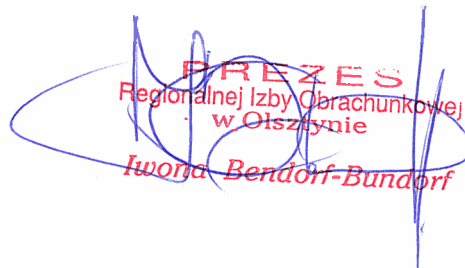
W myśl art. 44 ust. 3 pkt 1 u.f.p. wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

- a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

W opinii tut. Izby wydatkowanie z budżetu gminy środków na koszty podróży służbowych członków młodzieżowych rad gmin może budzić wątpliwości, chociażby ze względu na fakultatywny charakter działalności młodzieżowej rady gminy, o czym wspomniano już wcześniej.

Zdaniem Izby, gmina nie powinna zatem dokonywać takich wydatków ze środków publicznych.

W tym miejscu należy wskazać, że Izba nie ma uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. W związku z tym niniejsze wyjaśnienie należy potraktować, jako stanowisko Izby, które nie jest wiążące dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia, jak również dla organów rozstrzygających w konkretnych sprawach.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie
Iwona Bendorf-Bundorf